

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی های اقتصادی

کووید-۱۹ چگونه جهان را تغییر داده است

با تشدید بحران کووید-۱۹، کشورهای جهان واکنش های سیاستی گوناگونی را برای مقابله با اثرات این بحران داشته اند. در این گزارش اثرات پاندمی کووید-۱۹ بر جهان از جنبه های گوناگون اقتصادی، اجتماعی، منطقه ای و آماری مورد بررسی قرار می گیرد. از مهم ترین آثار کووید-۱۹ بر بخش اقتصادی می توان به مواردی نظیر افت شدید ساعات کاری، کاهش قابل توجه سرمایه گذاری مستقیم خارجی، آسیب وارده بر بنگاه های کوچک و متوسط، افزایش تعداد افراد فقیر و توقف صنعت هواپیمایی اشاره کرد.

تهیه شده توسط فروع کربنیکام

شماره ۱۳۹۹

رشد بانکداری جهانی در فاز اولیه کووید-۱۹

آمارهای بانک تسویه حساب‌های بین‌المللی (BIS^۱) نشان می‌دهد که اعتبارات بانکی میان‌مرزی جهان در فصل نخست ۲۰۲۰ افزایش یافته است؛ این روند به ویژه با افزایش چشم‌گیر مطالبات^۲ خارجی در بخش رسمی ایالات متحده آمریکا همراه شده است. متقابلاً، اعتبارات در بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه (EMDEs^۳) نیز با رکود همراه بوده است. نهایتاً، نوسانات ناشی از پاندمی در بازارهای مالی، منجر به جهش قابل توجهی در ارتقاء جایگاه اوراق مبتنی بر دارایی^۴ بانک‌ها در جهان شده است.

افزایش برنامه خرید اضطراری پاندمی (PEPP^۵)

در دوران بحران نیاز بیشتری برای داده‌های باکیفیت، که به موقع در دسترس باشد، وجود دارد. بانک مرکزی اروپا (ECB^۱) و بانک‌های مرکزی ملی (NCBs^۶) به مراکز گزارش‌دهنده^۸ کمک کردند تا اطمینان حاصل کنند که داده‌های تولیدی متناسب با اهدافشان است. بانک مرکزی اروپا برنامه‌ای، تحت عنوان برنامه خرید اضطراری پاندمی، معرفی کرده تا از بخش بانکی اروپا، بنگاه‌ها و خانوارها طی بحران کووید-۱۹ حمایت کند.

توقف صنعت هوایی با بهبودی سطحی و آهسته

صنعت حمل و نقل هوایی جهان، با قرنطینه گسترده و اعمال محدودیت‌های مسافرتی در بسیاری از مناطق جهان، تقریباً متوقف شده است. براساس آمارها، در نیمه نخست ۲۰۲۰، تعداد مسافران نسبت به سال ۲۰۱۹، حدود ۵۶ درصد کاهش یافته و از ۲.۲ میلیارد مسافر به یک میلیارد مسافر رسیده است. منطقه آسیا و اقیانوسیه بیشترین کاهش را در تعداد مسافران (۴۶۶ میلیون نفر) تجربه کرده است؛ پس از آن اروپا و آمریکای شمالی به ترتیب ۳۴۲ میلیون نفر و ۲۶۴ میلیون نفر افت تعداد مسافران را شاهد بوده‌اند. تقاضا برای حمل و نقل هوایی بار^۹، به پایین‌ترین سطح تاریخی خود رسیده و با کاهش ۲۸ درصدی همراه بوده است. با این وجود، تقاضا برای تجهیزات پزشکی و کالاهای ضروری مانع از افت شدید ترافیک حمل و نقل هوایی شده است.

^۱ Bank for International Settlements

^۲ Foreign Claims

^۳ Emerging Market and Developing Economies

^۴ اوراق مبتنی بر دارایی (Derivatives) به آن نوع قراردادهای مالی اطلاق می‌شود که ارزش خود را از کالای فیزیکی (دارایی پایه) می‌گیرند. دارایی پایه می‌تواند به شکل سهام، کالا، بورس‌های خارجی، نرخ‌های بهره، صنعت ساخت و ساز یا هر نوع دارایی دیگر باشد.

^۵ برنامه خرید اضطراری پاندمی (Pandemic Emergency Purchase Programme) بانک مرکزی اروپا، یک سیاست پولی غیرمتعارف است که در مارس ۲۰۲۰ به منظور مقابله با ریسک‌های جدی ساز و کار انتقال سیاست پولی و چشم‌انداز اتحادیه اروپا متأثر از شیوع ویروس کرونا (کووید-۱۹)، معرفی شده است.

^۶ The European Central Bank

^۷ The National Central Banks

^۸ Reporting agents

^۹ Cargo

با ادامه یافتن این روند، صنعت هوایی توانست تا حدودی مسیر احیای خود را در شیوع این پاندمی پیدا کند؛ بطوریکه در مه ۲۰۲۰ بهبود تدریجی در ترافیک هوایی مشاهده شده که عمدتاً ناشی از افزایش سفرها در بازار داخلی بوده است. با این وجود، ترافیک بین‌المللی همچنان راکد بوده است؛ اگرچه بهبودهای جزئی در این بخش مشاهده می‌شود.

ساعات کاری طی بحران کووید-۱۹، نسبت به آنچه در ابتدا انتظار می‌رفت، بسیار بیشتر کاهش یافته و بیشترین تاثیر نامتناسب را بر زنان شاغل داشته است.

افزایش بیکاری، کاهش زمان کار، اخراج موقت و دلسردی برای یافتن کار منجر به برآورد کاهش ۱۴ درصدی کل ساعات کاری در فصل دوم سال ۲۰۲۰ نسبت به آخرین فصل ۲۰۱۹ شده که معادل ۴۰۰ میلیون شغل تمام وقت است.

کشورهای با درآمد کمتر از متوسط بیشترین آسیب را دیده‌اند و طی فصل دوم ۲۰۲۰ نسبت به فصل چهارم ۲۰۱۹، افت ساعات کاری بیش از ۱۶ درصد را تجربه کرده‌اند. در میان مناطق جغرافیایی گوناگون نیز، برآورد می‌شود قاره آمریکا بیشترین کاهش ساعات کاری را طی همین مدت تجربه کند که معادل ۷۰ میلیون شغل تمام وقت است.

علاوه بر این، زنان شاغل، بیشتر از سایرین، فشار این بحران را متحمل شده‌اند؛ بطوریکه این گروه، در معرض خطر اختلال شغلی بیشتری قرار دارند و فشار اشتغال بدون دستمزد برای زنان بیشتر از مردان بوده است. سهم بزرگی از زنان در بخش‌هایی مشغول به کار هستند که به شدت تحت تاثیر بحران کووید-۱۹ قرار گرفته است. تقریباً ۵۱۰ میلیون نفر زن در جهان (یا حدود ۴۰ درصد کل زنان شاغل) در بخش‌های خدمات غذا و اسکان، تجارت خرده‌فروشی و عمده‌فروشی، املاک و مستغلات، کسب و کار و فعالیت‌های اداری و تولیدی مشغول به کار هستند. این در حالی است که سهم مردان شاغل در این بخش‌ها، ۳۶.۶ درصد است.

کوچک، متوسط و آسیب‌پذیر

بخش‌هایی که مستقیماً تحت تاثیر اقدامات قرنطینه‌ای قرار گرفته‌اند، سهم ۴۰ درصدی از اشتغال در کشورهای عضو سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD^{۱۰}) را به خود اختصاص داده‌اند. بنگاه‌های کوچک و متوسط، که به ویژه در برابر قرنطینه طولانی مدت آسیب‌پذیر هستند، حدود سه چهارم این مشاغل را تشکیل می‌دهند. اثر تعطیلی بر اشتغال در بخش‌های گوناگون، متفاوت بوده است؛ به عنوان مثال، خرده‌فروشی مواد غذایی به تجارت خود ادامه داده است؛ این در حالی است که بسیاری از دیگر بخش‌ها، مانند رستوران‌ها و سینماها، تقریباً با توقف کامل فعالیت خود مواجه شده‌اند.

^{۱۰} Organization for Economic Co-operation and Development

کودکان بیشتری در خانوارهای فقیر قرار خواهند گرفت

با ادغام آخرین پیش‌بینی‌ها از تولید ناخالص داخلی (تا ژوئن ۲۰۲۰) و روند گذشته تغییر توزیع درآمد (بخصوص در طول سال‌های بحران)، پیش‌در کشورهای در حال توسعه، بین ۹۰ تا ۱۱۷ میلیون کودک دیگر نیز به تعداد کودکان خانوارهای فقیر اضافه خواهد شد.

پیش از بحران کووید-۱۹، حدود یک سوم کودکان در کشورهای در حال توسعه در خانوارهای فقیر زندگی می‌کردند. از آنجایی که بسیاری از خانوارها منبع درآمد خود را از دست دادند، انتظار می‌رود کودکان بیشتری از نیازهای اولیه خود محروم شوند و در خانوارهای فقیر قرار بگیرند. با اینکه اقدامات اضطراری برای حمایت خانواده‌ها از مشکلات مالی ناشی از پاندمی انجام شده، انتظار می‌رود تا پایان سال ۲۰۲۰، بین ۶۷۶ میلیون تا ۷۰۳ میلیون کودک در کشورهای با درآمد پایین و متوسط، در این شرایط قرار بگیرند. پیش‌بینی می‌شود بیشترین تعداد کودکان فقیر مربوط به جنوب صحرای آفریقا و جنوب آسیا باشد.

افت شدید سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI^{۱۱}) در سال ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱

بحران کووید-۱۹، اثر آنی بر سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی داشته است و عواقب آن طولانی‌مدت خواهد بود. آنکتاد (UNCTAD) پیش‌بینی کرده که جریان سرمایه‌گذاری خارجی جهان در سال ۲۰۲۰ حدود ۴۰ درصد کاهش یابد و به حدود ۹۰۰ میلیارد دلار برسد (نسبت به ارزش ۱.۵ هزار میلیارد دلار آن در سال ۲۰۱۹). همچنین انتظار می‌رود سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال ۲۰۲۱ بین ۵ تا ۱۰ درصد کاهش یابد.

در سال ۲۰۲۰، همه مناطق و گروه‌های اقتصادی با نرخ رشد منفی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی همراه خواهند شد. پیش‌بینی می‌شود اقتصادهای توسعه‌یافته کاهش بین منفی ۲۵ درصد تا منفی ۴۰ درصد را در سال ۲۰۲۰ تجربه کنند. افت سرمایه‌گذاری اقتصادهای در حال توسعه نیز بین ۳۰ درصد تا ۴۵ درصد خواهد بود. در میان مناطق جغرافیایی، بیشترین کاهش مربوط به آمریکای لاتین و کارائیب (بین منفی ۴۰ تا منفی ۵۵ درصد نسبت به سال ۲۰۱۹) خواهد بود. اروپا و آسیا نیز با افت سرمایه‌گذاری ۳۰ درصد تا ۴۵ درصد همراه خواهند بود.

احیای آرام پس از افت تولید در آوریل ۲۰۲۰

رشد تولید جهانی، که پیش از این در سال ۲۰۱۹ روند کاهشی از خود نشان داده بود، به دلیل اختلالات ناشی از کووید-۱۹، با کاهش بیشتری همراه شده است. آخرین داده‌های تولید برای چین، در حال حاضر به همان سطح تولید پیش از پاندمی بازگشته است؛ این در حالی است که به نظر می‌رسد سایر کشورها با سرعت کمتری بهبود یابند.

^{۱۱} Foreign Direct Investment

بسیاری از کشورهای متأثر از بحران کووید-۱۹، در کشورهای صنعتی و اقتصادهای در حال توسعه یا نوظهور، افت قابل توجهی را در تولید تجربه کرده‌اند. با این حال، این کاهش در اقتصادهای صنعتی در حال توسعه و نوظهور شدیدتر از کشورهای صنعتی بوده است. در تعداد محدودی از کشورها، مانند کره جنوبی، تولید در سطح با ثباتی قرار دارد.

اختلال در زنجیره تامین پست بین‌المللی به دلیل بحران کووید-۱۹

در زمان اوج بحران، تقریباً از هر دو مورد محموله پست بین‌المللی، بیش از یک مورد با وقفه همراه شد. بطوریکه حجم نامه‌های بین‌المللی با کاهش همراه شد و به دلیل بحران حدود ۲۰ درصد کاهش یافت. اگرچه، از آن زمان تاکنون، زنجیره تامین لجستیک تاحدودی شروع به احیا کرده است.

کووید-۱۹، حدود ۷۱ تا ۱۰۰ میلیون نفر را به سوی فقر روانه کرده است

کووید-۱۹ آسیب‌های فراوانی را به جهان وارد کرده است؛ منجر به مرگ، بیماری و ناامیدی اقتصادی شده است. آمارها نشان می‌دهد که کووید-۱۹ حدود ۷۱ تا ۱۰۰ میلیون نفر را به سوی فقر سوق داده است و جنوب آسیا و صحرای آفریقا مناطقی هستند که بیشترین آسیب را متحمل شده‌اند. با توجه به پیش‌بینی‌ها انتظار می‌رود فقر جهانی - سهم جمعیت جهان که با درآمد کمتر از ۱.۹ دلار در روز زندگی می‌کنند- از ۸.۲ درصد در سال ۲۰۱۹ (۶۳۲ میلیون نفر) به ۸.۸ درصد در سال ۲۰۲۰ (۶۸۴ میلیون نفر) برسد.

کووید-۱۹ و محدودیت‌های مربوط به صادرات

پاندمی کووید-۱۹ شوک بزرگی را در تقاضای جهانی محصولات دارویی و پزشکی بوجود آورده است. این محصولات تا حد زیادی به تجارت بین‌المللی و زنجیره‌های تامین جهانی بستگی دارند که اغلب در معرض اختلالات شبکه‌های تولیدی و حمل‌ونقل بین‌المللی قرار دارند. این شرایط با ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های صادراتی تشدید شده است. از اواسط ماه مه ۲۰۲۰، تعداد ۸۵ کشور و منطقه به نوعی محدودیت و ممنوعیت صادراتی برای محصولات مرتبط با کووید-۱۹ اعمال کرده‌اند.

اقلامی که بیشترین میزان ممنوعیت و محدودیت صادراتی را متحمل شده‌اند، محصولات برای محافظت از صورت و چشم، گان محافظ، دستکش، ضدعفونی‌کننده‌ها و داروها هستند.

بررسی تبعیض گسترده

داده‌های جدید نشان می‌دهد که جنسیت، معلولیت، نژاد، قومیت، مهاجرت و تبعیض، در سراسر جهان گسترده است. این آمارها باید واکنش‌ها به کووید-۱۹ را به سمتی هدایت کند که اطمینان حاصل شود پاندمی وضعیت تبعیض موجود را تشدید نمی‌کند.

طبق داده‌های ۳۱ کشور، طی سال ۲۰۱۴ تا ۲۰۱۹، از هر ۵ نفر، یک نفر شخصاً با تبعیضاتی، در حداقل یکی از زمینه‌هایی که قانون حقوق بین‌المللی آن را منع کرده، مواجه شده است. داده‌ها نشان می‌دهد که زنان بیشتر از مردان قربانی تبعیض می‌شوند. در نیوزیلند، زنان حداقل در یکی از زمینه‌های ممنوع شده توسط قانون حقوق بین‌الملل، حدود ۶ واحد درصد بیشتر از مردان تبعیض را تجربه کرده‌اند.

پس از سال ۱۹۹۰، توسعه انسانی برای نخستین بار رو به کاهش است

کووید-۱۹ با آسیب سه‌گانه آن به سلامت، آموزش و درآمد، موجب کاهش توسعه انسانی در سطح جهان شده است. این پاندمی، بر نابرابری‌های رو به رشدی که از پیش وجود داشتند، تاثیرگذار بوده و اثرات آن را نیز تشدید کرده است.

در سناریویی، با دسترسی برابر به اینترنت- که هر کشور فاصله خود را با کشورهای پیشرو در بخش توسعه انسانی، کاهش می‌دهد- کاهش توسعه انسانی بیش از نصف خواهد بود. افزایش دسترسی به اینترنت مردم را قادر می‌سازد تا از اقدامات تسکینی برای مقابله با اثرات بحران استفاده کنند (از جمله تعطیلی فیزیکی مدارس و محل کار) و توسعه این کار، بسیار مقرون به صرفه خواهد بود. در سال ۲۰۱۸ برآورد شده که برای از بین بردن شکاف دسترسی به اینترنت در کشورهای با درآمد کم و متوسط، حدود ۱۰۰ میلیارد دلار منابع مالی نیاز است.

اثر مخرب تعطیلی مدارس بر یادگیری می‌تواند با استراتژی‌های مناسب کاهش یابد.

عدم استفاده از اقدامات لازم (از جمله آموزش معلمان و کلاس‌های تقویتی) می‌تواند تلاش‌ها برای تولید مهارت‌های لازم برای جوامع را متوقف کند. اثر کووید-۱۹ بر یادگیری، بخصوص در مقطع ابتدایی، نگران‌کننده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد که اگر به آسیب‌های وارده به یادگیری رسیدگی نشود، طی زمان این اثر منفی تشدید می‌شود؛ زیرا یادگیری تجمعی است و کودکانی که از تحصیل جا بمانند با گذشت زمان بیشتر عقب خواهند افتاد.

افرادی که به اجبار، محل زندگی خود را به مکانی دیگر انتقال داده‌اند، به طور نامتناسبی تحت تاثیر کووید-۱۹ قرار دارند.

سه بحران سلامت، حفاظت و اقتصادی- اجتماعی ناشی از کووید-۱۹ به طور نامتناسبی افرادی را که به اجبار محل زندگی خود را ترک و جابه‌جا شده‌اند را تحت تاثیر قرار داده است. طی سه ماه گذشته، پاندمی کووید-۱۹ تشدید یافته و اثر این بحران برای افرادی که پیش از بحران نیز بسیار آسیب‌پذیر بودند- مانند ۸۰ میلیون نفری که به دلیل جنگ، خشونت، نقض حقوق بشر، از محل زندگی خود به مقصدی دیگر، چه در داخل کشور یا خارج از کشور، مهاجرت کرده‌اند- شدیدتر بوده است. در عین حال، اقداماتی که توسط دولت‌ها به منظور محدود کردن شیوع کووید-۱۹ انجام شده، از جمله بستن مرزها و ممنوعیت جابه‌جایی- اثر منفی قابل توجهی بر حقوق افرادی که به دلیل جنگ یا نقض حقوق بشر به دنبال پناهندگی هستند، داشته است. براساس آمارها، ثبت نام پناهندگی در مدت بین اواسط فوریه تا اواسط آوریل ۲۰۲۰، به طور چشم‌گیری کاهش یافته است.

اثرات جنسیتی کووید-۱۹: نابرابری جنسیتی به عنوان یک مشکل دیرینه اجتماعی

تقریباً ۴۰ درصد نظرسنجی بررسی جنسیتی^{۱۲} که توسط بخش زنان سازمان ملل^{۱۳} از مارس ۲۰۲۰ انجام شده، نشان می‌دهد که بحران کووید-۱۹ نابرابری اجتماعی را تشدید کرده و تبعیض و آسیب‌پذیری جنسیتی را تعمیق داده است. نتایج این نظرسنجی به اهمیت اقدامات اساسی برای رفع مشکل طولانی‌مدت نابرابری جنسیتی به عنوان یک شرط لازم برای بهبودی عادلانه، سریع و پایدار، تاکید می‌کند.

زنان بیشتر از مردان کارهای بدون دستمزد انجام می‌دهند. پیش از پاندمی، زنان سه برابر بیشتر از مردان در کارهای خانگی و مراقبتی بدون دستمزد مشغول بوده‌اند. با اینکه بحران کووید-۱۹ فشار کاری را هم برای زنان و هم برای مردان افزایش داده، اما زنان فشار بیشتری را، به ویژه در کارهای مربوط به کودکان و منزل، متحمل شده‌اند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد زنان کاهش بیشتری را در درآمد حاصل از اشتغال، پس‌انداز، کسب و کار، سرمایه‌گذاری و کشاورزی تجربه کرده‌اند. این در حالی است که در برخی کشورها، از جمله آسیا و اقیانوسیه، مردان با احتمال بالاتری از دولت و سازمان‌های غیر دولتی حمایت دریافت کرده‌اند. در عین حال، سلامت ذهنی و روانی زنان نیز به طور نامناسبی متاثر از این موضوع بوده است.

^{۱۱} Gender Assessment (RGA) Surveys

^{۱۲} UN Women

حواله‌های ارزی^{۱۴} در بحران کووید-۱۹: خطرات احتمالی برای اقتصادهای در حال توسعه در آسیا و اقیانوسیه

حواله‌های ارزی خارجی که از سوی مهاجران برای خانواده‌هایشان در سایر کشورها ارسال می‌شود، منبع مهم درآمدی برای خانواده‌های اقتصادهای در حال توسعه محسوب می‌شود. با متوقف شدن فعالیت‌های اقتصادی جهان، اقتصادهای در حال توسعه در آسیا و اقیانوسیه با تحولات داخلی بازار کار و اختلالاتی در دریافت این حواله‌های خارجی مواجه شده‌اند. در این میان، اقتصادهای با وابستگی شدید به حواله‌های خارجی، بسیار آسیب‌پذیر هستند.

بانک توسعه آفریقایی (AfDB^{۱۵}) از طریق اختصاص ۱۰.۲ میلیارد دلار تسهیلات برای پاسخ به بحران (CRF^{۱۶}) در نظر دارد طیفی از انواع حمایت‌ها را برای کشورهای آفریقایی به منظور کمک به مقابله با اثرات پاندمی کووید-۱۹، ایجاد کند.

برنامه اعطای «تسهیلات برای پاسخ به بحران» در آفریقا، حدود ۷۰ درصد وام‌های برنامه‌ریزی شده برای سال ۲۰۲۰ را شامل می‌شود که سهم قابل توجهی از فعالیت‌های تسهیلاتی بانک توسعه آفریقا برای این سال است. تسهیلات برای پاسخ به بحران، با تامین منابع اضافی برای (۱) سلامت عمومی، (۲) برنامه‌های تامین اجتماعی، (۳) حمایت از اقتصادهای آفریقایی در زمان بی‌ثباتی و عدم قطعیت جهانی، به کشورها کمک می‌کند تا اثرات این بحران را کاهش دهند.

اثر پاندمی کووید-۱۹ بر بازار نیروی کار اتحادیه اروپا

بازار نیروی کار در فصل نخست سال ۲۰۲۰، نسبت به فصل چهارم سال ۲۰۱۹ حدود ۰.۳ واحد درصد تضعیف شده است و این در حالی است که اشتغال همچنان ثابت مانده است. غیبت از کار به بالاترین سطح خود رسیده؛ بطوریکه تعداد افراد غایب از شغل در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل چهارم ۲۰۱۹، حدود ۴.۳ میلیون نفر افزایش داشته است.

اثر کووید-۱۹ بر فقر و نابرابری در آمریکای لاتین

اقدامات قرنطینه‌ای مورد نیاز برای متوقف کردن تشدید بحران کووید-۱۹، هزینه‌های رو به رشد اقتصادی و اجتماعی را در آمریکای لاتین و کارائیب ایجاد می‌کند که اقدامات فوری از سوی دولت‌ها را می‌طلبد. براساس آمارها، برآورد می‌شود که در سال ۲۰۲۰، اقتصادهای آمریکای لاتین و کارائیب کاهش ۹.۱ درصدی را در تولید ناخالص داخلی تجربه خواهند کرد. در نتیجه، سرانه تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۰ افت کرده و به سطح مشابه سال ۲۰۱۰ خواهد رسید. انتظار می‌رود نرخ بیکاری منطقه‌ای در سال ۲۰۲۰ به ۱۳.۵ درصد برسد که در مقایسه با سال ۲۰۱۹ حدود ۵.۴ درصد افزایش خواهد یافت.

^{۱۴} Remittances

^{۱۵} The African Development Bank

^{۱۶} Crisis Response Facility

اثر کووید-۱۹ بر افراد مسن در منطقه عرب

پاندمی کووید-۱۹ تمامی جنبه‌های زندگی در منطقه عرب را تحت تاثیر قرار داده است. افراد مسن دارای معلولیت، بخصوص زنان، فشار دو برابری را متحمل می‌شوند که بازتابی از خطرات سلامتی ناشی از ویروس و سیستم ضعیف تامین اجتماعی است که گروه بزرگی از افراد مسن را بدون مراقبت و محافظت رها کرده است.

خطر مرگ و میر ناشی از کووید-۱۹ با افزایش سن بیشتر می‌شود؛ زیرا افراد مسن تر بالای ۶۰ سال با ریسک بالاتری علائم شدید خواهند داشت. کووید-۱۹ آسیب‌پذیری حدود ۳۲ میلیون نفر در منطقه عرب را بیشتر کرده است.

معلولیت یکی دیگر از مشکلات افراد پیر است. بالای ۴۶ درصد از افراد پیر دارای معلولیت هستند و از میان آنها ۷ میلیون نفر از معلولیت‌های شدید و متوسط رنج می‌برند. از میان این جمعیت نیز ۴ میلیون نفر را زنان پیر دارای معلولیت شدید و متوسط تشکیل می‌دهند.

سیاست‌های مداخله‌ای کشورهای شورای همکاری خلیج فارس: کاهش اثر اقتصادی اجتماعی کووید-۱۹ و ماندن در مسیر برنامه‌های توسعه بلندمدت

پاندمی کووید-۱۹ بزرگترین چالش اقتصادی است که جهان با آن رو به رو است و نااطمینانی‌های مربوط به عمق انقباض و سرعت بهبود را افزایش داده است. اقتصادهای شورای همکاری خلیج فارس^{۱۷} با دو شوک همزمان مواجه شده‌اند: شیوع کووید-۱۹ و افت قیمت نفت. با وجود کاهش درآمد نفتی و تضعیف موقعیت مالی، کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس به منظور تسکین پیامدهای اقتصادی بحران کووید-۱۹ بر بخش خصوصی و خانوارها و حفظ ثبات مالی، واکنش سریعی نشان دادند. با شیوع بیشتر این بحران، برای جلوگیری از سقوط اقتصادهای شورای همکاری خلیج فارس به یک رکود اقتصادی طولانی‌مدت که ممکن است منجر به افزایش بیکاری و ورشکستگی بخش خصوصی شود، نیاز به اقدامات سریع‌تری است.

تا ۱۲ ژوئیه ۲۰۲۰، ارزش کل بسته محرک اقتصادی معرفی شده توسط کشورهای شورای همکاری خلیج فارس، ۱۴۹.۲ میلیارد دلار بوده است. این کشورها طیفی از اقدامات پولی و مالی را طراحی کردند تا برای بازارها و حمایت از بخش‌های آسیب‌پذیر، نقدینگی لازم را فراهم کنند.

^{۱۷} Gulf Cooperation Council

اثر کووید-۱۹ بر سرشماری کشاورزی و اقدامات تسکینی

سال کشاورزی، دوره مرجع برای سرشماری کشاورزی است. هر گونه تاخیری در سرشماری ممکن است اثرات مخربی داشته باشد و از دست دادن یک فصل کشاورزی، منجر به یک سال تعویق در سرشماری می‌شود. این مشکل نااطمینانی‌هایی را در مورد ادامه تامین مالی به همراه خواهد داشت و موجب تغییر ناخواسته‌ای در دوره مرجع خواهد شد.

در میان ۱۴۰ کشور مورد بررسی، سرشماری کشاورزی در ۲۷ درصد کشورها به تاخیر افتاده، در ۲۲ درصد موارد به زمان دیگری موکول شده و در ۴ درصد موارد نیز تعلیق شده است. فقط ۹ درصد کشورها، سرشماری کشاورزی خود را انجام دادند و تحت تاثیر بحران کووید-۱۹ قرار نگرفتند.

برقراری ارتباطات در مورد کووید-۱۹: پاسخ سازمان های مرجع ملی آمار

طی بحران‌ها، انتقال اطلاعات قابل اعتماد، بسیار با اهمیت است. با شروع بحران کووید-۱۹، توییتر به عنوان یک شبکه محبوب برای ارتباطات آماری ظاهر شده است. اگرچه، این روند در تمامی مناطق یکنواخت نبوده و داده‌ها نشان می‌دهد که ارتباطات آنلاین سازمان‌های مرجع ملی آمار، از اقدامات دولتی عقب افتاده است. در این گزارش داده‌های توییتر فعال ۹۰ سازمان مرجع ملی آمار در سراسر جهان از ژانویه ۲۰۲۰ تا ۹ ژوئیه ۲۰۲۰، جمع آوری شده است. براساس این آمارها، در ابتدای بحران، سازمان‌های مرجع ملی آمار بیشتر از اینکه اطلاعات و آمارها را در وبسایت رسمی خود منتشر کنند، در توییتر به اشتراک گذاشته‌اند. از میان این ۹۰ سازمان ملی آمار مورد بررسی، ۶۴ مورد اطلاعات مربوط به کووید-۱۹ را در گاه‌شمار^{۱۸} توییتر خود و ۵۴ مورد این اطلاعات را در وبسایت خود منتشر کرده‌اند.

داشبورد آماری برای نظارت بر تاثیر کووید-۱۹ بر تجارت، سفر و حمل و نقل

پاندمی کووید-۱۹ اثرات گسترده‌ای بر تجارت بین‌المللی، سفر و حمل و نقل داشته است. سفر هوایی بین‌المللی طی آوریل تا مه ۲۰۲۰، نسبت به مدت مشابه سال گذشته، بیش از ۹۰ درصد افت داشته است. بیشترین افت سفرهای بین‌المللی، مربوط به قاره آفریقا (منفی ۹۱.۳٪) و پس از آن اروپا (منفی ۸۹.۶٪) و آسیا و اقیانوسیه (منفی ۸۷.۴٪) بوده است.

^{۱۸} Timeline